

Opis na úrovni fondu

Dobrovoľný hasičský a záchranný zbor v Trnave

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1580_16338	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Dobrovoľný hasičský a záchranný zbor v Trnave	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1868 – 2010	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)	6,36 bm (52 archívnych škatúl, 3 knihy)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Trnavský dobrovoľný hasičský zbor, Dobrovoľný hasičský a záchranný zbor v Trnave, Verejný požiarny zbor v Trnave, Mestský hasičský zbor v Trnave, Dobrovoľný hasičský zbor Trnava – Centrum	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	<p>Dňa 1. novembra 1868 mestské zastupiteľstvo schválilo štatúty Trnavského dobrovoľného hasičského zboru. V nemčine sa nazýval <i>Tyrnauer freiwilligen Feuerwehr</i> a po maďarsky <i>Nagyszombati önkéntes tűzoltó egylet</i>. Prvým veliteľom sa stal Fridrich Fruttinger, tajomníkom Ján Thinágl a pokladníkom Anton Žakovský. V roku 1878 bol založený krúžok hasičskej hudby, ktorý pôsobil do roku 1928.</p> <p>Medzi povinnosti hasičov patrilo okrem hasenia požiaru konanie nočných stráží, povinných stráží v divadlách a čestných stráží na kultúrnych a spoločenských podujatiach, pri hasičoch pôsobil taktiež samaritánsky zbor. Organizovali plesy, maškarné bály a zábavy, ktorými získavali prostriedky na pokrytie nákladov zboru a nových členov, či už aktívnych, alebo prispievajúcich. Hoci boli v priebehu času štatúty viackrát upravené, ich podstata sa od roku 1868 prakticky nezmenila.</p> <p>Organizačne podliehali dobrovoľní hasiči v Trnave Hasičskému zväzu bratislavskej župy, tá</p>	Dejiny správy pôvodcu

		<p>Uhorskému krajinskému hasičskému zväzu (<i>Magyar Országos Tűzoltószövetség</i>), ktorý bol ustanovený v roku 1870 v Šoproni. V roku 1922 bola založená Zemska hasičská jednota (ZHJ) so sídlom v Martine a taktiež Hasičské okresné jednoty (HOJ), vrátane HOJ č. 28 so sídlom v Trnave, pod ktorú Dobrovoľný hasičský a záchranný zbor v Trnave spadal.</p> <p>Zákon č.62/1950 Zb. o ochrane pred požiarmi a inými živelnými pohromami zo dňa 17. mája 1950 a vládne nariadenie č.135/1950 Zb. zo dňa 26. septembra 1950 reorganizovali hasičstvo v celej ČSR. Hasičstvo sa stalo od 9. júna 1950 výkonným orgánom národných výborov a bolo podriadené ministerstvu vnútra (§4 a §10). Cieľom bolo obmedziť kultúrny a spolkový vplyv, ktorý bol v tej dobe považovaný za regresívny. Povinnosť zaobstarat' náklady na zriadenie a udržiavanie hasičstva prešla na národné výbory. Dobrovoľný hasičský a záchranný zbor nahradila koncom roku 1950 Miestna jednota československej požiarnej ochrany (MJČSPO), v roku 1958 pokračovala v činnosti ako verejný požiarly zbor v Trnave, ktorý sčasti tvorili hasiči z povolania, podľa zákona 18/1958 Zb. zo 17. apríla 1958. Po vzniku Slovenskej republiky obnovil zbor svoju činnosť ako Mestský hasičský zbor v Trnave a v súčasnosti pôsobí ako Dobrovoľný hasičský zbor Trnava – Centrum v súlade so zákonom o ochrane pred požiarmi 314/2001 Z.z. a zákonom o Dobrovoľnej požiarnej ochrane Slovenskej republiky 37/2014 Z.z.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>V roku 1924 žiadal veliteľ hasičov predstavenstvo mesta Trnava, aby zboru prideliili miestnosť, kam by mohli uložiť svoje úradné spisy a historické dokumenty, z ktorých sa údajne už vtedy viaceré stratili. Spisy boli evidované chronologicky, na zadnú stranu podania bol obyčajne zaznamenaný koncept odpovede. Podania boli evidované v podaciach protokoloch, ktoré sa sčasti zachovali. Pohromou pre fond bol prechod frontu, pri ktorom boli takmer úplne zničené dokumenty z rokov 1900 – 1921. Po roku 1950 starostlivosť o dokumenty upadla a dňa 22. marca 1961 prevzal väčšinu písomností zboru vtedajší Štátny okresný archív v Trnave vo forme rozsypu. V roku 1962 Jozef Šimončič materiál roztriedil, usporiadal, rozdelil do tridsiatich ôsmich ukladačích jednotiek a vypracoval k nemu inventár. Dňa 23. septembra 2013 odovzdal Mestský hasičský zbor v Trnave písomnosti do roku 2010, ako aj staršie dokumenty zboru, ktoré sa stále nachádzali v jeho registratúre.</p>	Dejiny archívneho fondu
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	<p>Dňa 22. marca 1961 boli do archívu pod prírástkovým číslom 37 prevzaté v jednej škatuli najväčšie spisy hasičského zboru do roku 1932, vrátane požiarneho poriadku pre mesto z roku 1785. V ten istý deň pod prírástkovým číslom 48 prevzal archív zhruba 2m² dokumentov vo forme rozsypu.</p> <p>Mestský hasičský zbor v Trnave odovzdal 23. septembra 2013 pod prírástkovým číslom 2129 dokumenty z rokov 1962 – 2010, a taktiež staršie písomnosti z rokov 1936 – 1945, spolu v rozsahu 14 archívnych škatúl.</p>	Spôsoby získavania archívnych prírástkov
3.3.1.	Scope and contents	<p>Spis obsahuje dokumenty historicky významné nielen pre štúdium dejín hasičstva v Trnave, ale</p>	Obsah a rozsah

		aj na celom území bývalého Rakúsko - Uhorska, ako aj dejín mesta samotného. Nachádzajú sa tu viaceré verzie štatútov zboru, zasadacie protokoly veliteľstva a valných zhromaždení zboru, evidencie členov, inventáre, evidencie obežníkov, hlásenia požiarnych stráží, požiarne hlásenia, hasičské príručky a pamätnice. Medzi spisovým materiálom sa nachádza korešpondencia s mestom, funkcionármi, inými hasičskými zbormi, spolkami v Trnave alebo jeho občanmi. Nachádzajú sa tu dokumenty k činnosti hasičov, ich účinkovaniu v spoločenskom živote mesta, rozličné plagáty a pozvánky na kultúrne podujatia, záznamy o objednávkach a nákupoch hasičského vybavenia a obežníky krajských a okresných hasičských organizácií. Okrem toho sa vo fonde nachádza účtovný materiál, rozličný dokumentačný materiál, ako diplomy z hasičských a samaritánskych kurzov, čestný diplom pre mešťanostu, fotografie, plány či hasičské periodické tlače.	archívneho fondu
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Z archívneho fondu neboli pri jeho spracúvaní vyradené žiadne dokumenty.	Vyradovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	V súčasnosti pôsobiacim nástupcom pôvodcu archívneho fondu je Dobrovoľný hasičský zbor Trnava – Centrum, so sídlom na Štefánikovej ulici 29, 917 00 Trnava.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Archívny fond je do roku 1950 usporiadaný a sprístupnený inventárom (zaevidovaný do ústrednej evidencie archívnych pomôcok pod č. 253). Štruktúra fondu: 1. Úradné knihy a evidencie Zápisnice Matriky členov zboru Evidencie obežníkov Knihy požiarnych stráží Požiarne oznamy 2. Spisový materiál Podacie protokoly Spisy 3. Účtovné knihy 4. Iný materiál Fotografie Brožúry	Spôsob usporiadania
3.4.1.	Conditions governing access	Prístup čiastočne obmedzený pri tých archívnych dokumentoch, ktoré obsahujú osobné údaje.	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených	Podmienky

	reproduction	v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	vyhotovovania reprodukcí
3.4.3.	Language /scripts of material	Maďarský, nemecký, slovenský, francúzsky, taliansky, rumunský, anglický	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	Nepoškodený.	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	ŠIMONČIČ, Jozef. 1. Dobrovoľný hasičský a záchranný zbor v Trnave 1868 – 1950, inventár, Trnava : Štátny okresný archív v Trnave, 1962, 22 s., ev. č. 253. Na orientáciu v dokumentoch odovzdaných 23. septembra 2013 slúži preberací zoznam.	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	-----	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Nie sú vyhotovené.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Nie sú známe.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publication note	HALADOVÁ, Silvia. Dobrovoľný hasičský zbor v Trnave na sklonku druhej svetovej vojny. In: <i>Vojenská história : Časopis pre vojenskú históriu, múzejníctvo a archívniectvo</i> . Bratislava : Vojenský historický ústav - Ministerstvo obrany SR, roč. 21, č. 1 (2017), s. 147-160. ŠIMONČIČ, Jozef – LOPATKA, Jozef. <i>Sto rokov dobrovoľnej požiarnej ochrany v Trnave</i> . Trnava : Miestna jednota Československého svazu požiarnej ochrany v Trnave, 1968, 59 s.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note	-----	Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Opis vyhotovil Mgr. Jakub Roháč v júni 2017. Zdrojom informácií bol inventár fondu a spis o fonde.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní

3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition.	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of description	27. 06. 2017	Dátum vyhotovenia opisu

ŠTÁTNY
ARCHÍV
V TRNAVE